

Obsah

Úvod (<i>H. Valentová, J. Kabát, J. Bydžovský</i>)	9
1 Definice, historie a typy paliativní péče (<i>J. Kabát, J. Bydžovský</i>)	11
1.1 Definice paliativní péče	11
1.2 Historie paliativní péče	12
1.3 Typy paliativní péče	13
2 Nejčastější onemocnění vyžadující paliativní péči (<i>J. Bydžovský</i>)	14
3 Rozhraní a prolínání paliativní a intenzivní medicíny (<i>J. Bydžovský</i>)	19
4 Mobilní specializovaná paliativní péče (<i>J. Kabát</i>)	23
4.1 Sestra a její role v MSPP	24
4.2 Sociální pracovník a jeho role v MSPP	24
4.3 Průběh poskytování MSPP	24
4.4 Materiálové a technické vybavení MSPP	27
5 Komunikace s umírajícím (<i>J. Milerová</i>)	29
5.1 Umírající jako partner	29
5.2 Zásady správné komunikace s pacientem	30
5.3 Sdělování diagnózy a prognózy	31
5.4 Sociální potřeby pacienta	32
5.5 Model pěti fází smutku	33
6 Komunikace s rodinou umírajícího (<i>J. Milerová</i>)	35
6.1 Změny v rodině po sdělení diagnózy	35
6.2 Potřeby členů rodiny umírajícího pacienta	36
6.3 Komunikace o smrti s dětmi	40
7 Psychospirituální péče (<i>V. Měříčka</i>)	42
7.1 Psychospirituální péče jako součást komplexního přístupu	42
7.2 Rozhovor a mlčení	43
7.3 Otázky bez odpovědi	44
7.4 Pozvolný nástup psychospirituální péče	44
8 Symptomy pacientů v paliativní péči (<i>J. Bydžovský, J. Kabát, P. Hesounová</i>)	45
8.1 Bolest	45
8.2 Respirační příznaky	52
8.3 Gastrointestinální příznaky a výživa	60
8.4 Neuropsychické příznaky	66
8.5 Chronické rány	72
9 Příznaky terminálního stavu a péče o umírajícího, zemřelého a truchlící (<i>J. Bydžovský</i>)	77
10 Etické aspekty paliativní péče (<i>J. Matějek</i>)	81
10.1 Výklad základních pojmů	81
10.2 Etika čtyř principů	82
10.2.1 Princip autonomie	82
10.2.2 Princip nonmaleficence	83

10.2.3 Princip beneficence	83
10.2.4 Princip spravedlnosti	83
10.3 Rozhodování v paliativní péči z pohledu lékařské etiky	83
10.4 Diskuse konkrétních témat	85
10.4.1 Okamžik přirozené smrti	85
10.4.2 Rozhodování o život udržující léčbě	87
10.4.3 Marná léčba	87
10.4.4 Bazální péče	88
10.4.5 Tlumení bolesti a zkrácení života – princip dvojího účinku	88
10.4.6 Základní schéma zástupného rozhodování	89
11 Právní aspekty paliativní péče (H. Krejčíková)	91
11.1 Terminálně nemocný pacient a jeho práva	91
11.1.1 Právo na péči lege artis	91
11.1.2 Právo na informace o zdravotním stavu	92
11.1.3 Právo rozhodovat o léčbě	93
11.2 Zdravotnická dokumentace	94
12 Paliativní péče o děti (P. Hesounová)	95
12.1 Indikace paliativní péče u dětí	95
12.2 Vnímání umírání v závislosti na věku dítěte	96
12.3 Spolupráce s rodiči	97
12.4 Postup při úmrtí dítěte	98
13 Vybrané otázky sociální práce v paliativní péči (L. Průšová)	99
13.1 Význam sociální práce v paliativní péči	99
13.2 Role sociálního pracovníka	99
13.3 Okruhy sociální práce v paliativní péči	100
13.3.1 Sociální práce s klientem	100
13.3.2 Péče o rodinu	101
13.3.3 Péče o pozůstalé	101
13.3.4 Administrativa	102
13.3.5 Spolupráce s ostatními členy týmu	102
13.4 Konkrétní činnosti sociálního pracovníka	102
13.4.1 Sociálně-právní poradenství	102
13.4.2 Psychosociální podpora	102
13.4.3 Poradenství vyplývající ze změny sociální situace klienta	103
13.5 Zásady komunikace sociálního pracovníka	105
Zpětná vazba uživatelů paliativní péče (J. Kabát)	108
Příloha č. 1 Přehled léčiv v paliativní medicíně (J. Bydžovský)	112
Příloha č. 2 Skórovací systémy v paliativní péči (J. Bydžovský)	123
Příloha č. 3 Ošetrovatelské diagnózy v paliativní péči (L. Baranová, J. Kabát)	134
Seznam použité a doporučené literatury	140